

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič
A Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst A Din 3.—, večji inserati petič
vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašljova ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODružnice:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 140.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Nacijonalna opozicija proti Brüningu

Nemška nacijonalna opozicija zahteva takojšen razpust parlamenta in razpis volitev

Harzburg, 12. oktobra. Pred veliko manifestacijo nacijonalne opozicije se je včeraj popoldne vršila skupna seja frakcij narodnih socialistov in nemških nacijonalcev, na kateri je bilo sklenjeno, da se predloži državnemu zboru štirje predlogi in sicer:

O nezaupnici sedanjih vladi, naj državni predsednik razpusti državni zbor in razpiše nove volitve za nedeljo 8. novembra, naj se razveljavijo zasilne navedbe in končno predlog za ukinitve doklad pruski policiji ob koncu leta.

Adolf Hitler je v svojem govoru na tej seji ostro napadal državno vladu ter napovedal najostrejšo borbo proti bolševizmu in marksizmu. Glede zunanje politike je izjavil, da je pripravljen izpolniti vsako nepolitično

finančno obveznost, ki jo je Nemčija prevzela, in sicer »trgovca proti trgovcu«.

Po skupni seji je bila služba božja na prostem, nato pa mimohod več tisoč stahlhelmovcev in prav toliko narodnih socialistov, ki so nastopili v svojih uniformah.

Nato se je vršila v zdraviliškem domu velika javna manifestacija. Zborovalce je najprej pozdravil ministrski predsednik Braunschwager, nakar je govoril Hugenberg, ki je na koncu svojega govora prečital dolgo resolucijo nacijonalne fronte. Resolucija zahteva takojšen odstop državne in pruske vlade, ukinitve diktatorskih pooblastil za vlade, takojšnje nove volitve, predvsem v državi in v Prusiji, vzpostavitev nemške obrambne suve-

renosti in izenačevanje oboroževanja.

Po Hugenbergu je govoril Hitler, ki je med drugim izjavil, da bo v Nemčiji vladal ali komunizem ali pa nacijonalizem. Svet gre nasproti časom, v katerih bodo narodi še zelo ostro trčili drug ob drugega. Le oni narod bo obstal, ki bo s skrajno doslednostjo zastopal svoje interese.

Dr. Schacht je zelo ostro nastopil proti finančnemu gospodarstvu ter zahteval kot gospodarski program desničarske opozicije program Friderika Velikega po sedemletni vojni: »Postaviti se močno na domačo industrijo ter črpati iz domačih tal, kar se le črpati da, v ostalem pa štediti in delati.« Ko so zborovalci še odpeli »Deutschland über alles« je bila manifestacija končana.

Volišča v dravski banovini

V dravski banovini je 629 volišč

Beograd, 12. oktobra. »Službene novine« objavljajo volišča in predsednike volilnih odborov za volitev narodnih poslancev dne 8. novembra, kakor jih je določil državni odbor na podlagi zakona o volitvah narodnih poslancev.

V mestu Ljubljani je po tej razporeditvi 26 volišč.

V srezu Brežice je 17 volišč: Artiče, Bizelsko I. in II., Blanca, Brežice (Brežice, Zakot), Dobova (Gaberje, Loče, Mihaelov, Mostec, Rigonce, Sela, Vel. Obrež), Globoko, Gorica (Gorica, Anže, Raztez), Kapele, Pišce (Pišce, Bojsno), Planina (Planina, Golobinje), Rajhenburg (Rajhenburg, Armeško, Stovolnik), Sevnica, Sromlje, Videm, Pletnje, Zabukovje, Senovo, Veliki Kamen (Veliki Kamen, Merčna sela).

V srezu Celje je 27 volišč: Celje I., II. in III., Braslovče, Gaberje, Breg, Lava, Dobrna, Dramlje, Frankolovo, Gomilsko (Gomilsko, Grajska vas), Griše, Kalobje, Marja Reka, Nova cerkev, Petrovče, Polzela, Sv. Jurij ob juž. žel. okolica, Sv. Jurij ob juž. žel. trg, Sv. Jurij ob Taboru, Sv. Lovrenc pri Pročnu, Sv. Pavel pri Preboldu, Sv. Peter v Sav. dolini, Sv. Rupert nad Laškim, Škofja vas I. in II., Šmartno v Rožni dolini, Teharje, Vel. Pirešica, Volnik (Volnik, Višnja vas), Vransko (Vransko, Sv. Jeronim, Prekopa), Zalec (Zalec, Prekopa).

Srez Črnomelj ima 9 volišč: Adlešiči (Adlešiči, Griblje, Tribučje), Črnomelj (Črnomelj, Loka, Butoraj), Dragatuš (Dragatuš), Dobliče, Semčič (Semčič, Kot, Vinj vrh), Sinji vrh, Stari trg (Stari trg, Cepelje, Dol, Dol. Podgora, Radenci), Talčji vrh (Talčji vrh, Petrova vas, Planina), Vinica.

Srez Dol. Lendava ima 17 volišč: Beltinci (Beltinci, Gančani), Bogojina (Bogojina, Filovci, Ivajnci, Strehovci), Bratonci, Dokležovje, Lipovci, Centiba (Centiba, Petiševci), Črenšovci (Črenšovci, Dol. Bistrica, Trnje, Žiški), Dubrovnik (Dubrovnik, Žitkovci), Dolga vas (Dolga vas, Banuta, Mostje), Dol. Lendava, Dolina (Dolina, Pince), Gaberje (Gaberje, Dol. Lakoš, Kapca, Zgor. Lakoš), Genterovci (Genterovci, Kamovci, Radmožanci), Gomilica (Gomilica, Lipa), Kobilje (Kobilje, Bukovnica, Motvarjevci), Melinci (Melinci, Zg. Bistrica, Izakovci), Odranci (Odranci, Srednja Bistrica), Turnišče (Turnišče, Nedeljšica, Lenkovec), Vel. Poljana (Vel. Poljana, Brezovica, Mala Poljana, Hotiza).

Srez Gornji grad ima 5 volišč: Bočna, Gornji grad, Ljubno, Mozirje (trg in okolica), Nova štifa, Luče, Rečica ob Savinji, Kokarje, Solčava, Šmartno ob Paki.

Srez Kamnik ima 33 volišč: Blagovica, (Blagovica, Češnjica), Krašnja, Dob (Dob, Brezovica), Vir (Krtina, Vir), Domžale, Depala vas (Depala vas, Dragomelj), Homec (Homec, Šmarca), Ihan, Kamnik (Kamnik, Podgorje), Komenda (Kapla vas, Križ), Moste (Mlake, Moste), Suhadole (Suhadole, Tunjice), Brdo (Lukovica, Prevoje), Spodnje Koseze (Rafolče, Spodnje Koseze), Mekinje (Mekinje, Nevle), Mali Mengeš (Mengeš, Loka), Moravče (Moravče, Drtija), Motnik, Peče, Podbrška (Podbrška, Loka), Radomlje (Radomlje, Jarše), Rova (Rova, Volčji potok, Stranje (Bistrčica, Stranje), Stahovica (Zupanje njive, Gozd), St. Gotard (Trojane), Šmartno (Šmartno, Hrušovka), Spitalič, Trzin (Trzin, Rašica), Vodice, Zalog (Zalog, Klanec), Lahoviče (Lahoviče, Nasoviče), Zgor. Tuhinj, Zlatopolje (Zlatopolje, Palovče).

Srez Kočevje ima 23 volišč: Banjaloka, Borovce (Borovce, Briga), Cvišlirji (Zelnice), Dolenja vas, Fara, Gora, Gotenica, Hrib (Loški potok), Karlovica (Lužarji), Knežja lpa (Knežja lpa, Spodnji Log), Kočevje, Kočevska Reka (Kočevska Reka, Koče), Koprivnik (Koprivnik, Nemška Loka), Livold (Livold, Črni potok), Mala gora, Polom, Videm (Videm, Kompolje, Podgora), Mrava (Novi Lazi), Mozek, Pri Cerkv (Struge), Turjak, Ribnica (Ribnica, Dane), Rob, Sodražica, Stara Cerkev, Stari Log, Sv. Gregor, Vel. Lašče, Zleblj (Jurjevica, Šušje, Velike Poljane).

Srez Konjice ima 15 volišč: Čadram (Okoško, Opolnica), Skomarje, Kebej (Kot), Konjice I. (Bezina, Konjice, okolica), Konjice II. (Konjice, Tepanje), Loče (Loče, Zbelovo), Prihova (Grušovlje, Vrhovlje), Stranice, Sv. Kunigunda (Sv. Kunigunda, Padeški vrh), Sv. Jernej (Sv. Jernej, Laže, Špakič (Tolsti vrh), Vitanje (Vitanje, Brezen, Ljubnica, Pak), Zreče, Zlče, Črešnjice (Bezovica), Srez Kranj ima 23 volišč: Cerklje, Jezersko, Sv. Jošt, Kranj, Mavčice, Naklo, Preddvor, Predosje, Trboje (Smlednik, Hrastje, Voglje), Strazišče, Senčur (Senčur, Veleosovo), Sv. Katarina, Kovor, Kr-

že, Tržič, Sv. Ana, Javorje, Oselica, Poljana Selca Češnjica (Selca), Sora, Sorica, Škofja Loka, Stara Loka, Trata, Zmlnec, Zelenik.

Srez Krško ima 26 volišč: Krško, Leskovec, Sv. Duh, Bučka, Cerklje, Veliki Podlog, Raka, Studenec, Kostanjevica, Čatež, St. Jernej I. in II., Sv. Križ, Bušča vas, Velika Dolina, Mokronog, St. Rupert I. in II., Škocijan, Šmarjeta, Trebeljno, Tržišče, Radeče, Boštanj, Sv. Jurij p. K., St. Janž.

Srez Laško ima 18 volišč: Laško, Marja Gradec, Sv. Krištof I. in II., Sv. Lenart, Jurkloster, Loka, Zidani most, Trbovlje (9 volišč), Dol pri Hrastniku.

Srez Litija ima 26 volišč: Dole, Primskovo, Vače (Vače, Kandrše, Izlake), Ržišče, Kolovrat (Kotredž, Kresnice, Litija, Hotič, Sava, Sv. Križ, Poljski, St. Lambert, Šmartno, Prežganje), Trebeljevo, Ribče (Velika vas), Zagorje I. in II., Polca, Podboršt (Podboršt, Češnjice, Dob, Radohova vas), Stična (St. Vid, Hudo), Temenica (Temenica, Bukovica), Veliki Gaber (Veliki Gaber, Prapreče, Stehanja vas, Zagorica), Gorenja vas (Gorenja vas, Muljava, Velike Pece), Videm (Krk), Višnja gora (Višnja gora, Dedni dol, Draga, Kriška vas, Leskovec), Žalna (Žalna, Luče).

Srez Logatec ima 15 volišč: Begunde, Nova vas (Bloke), Cerknica, Grahovo, Dolenji Logatec (Dol. in Gor. Logatec), Hotedrška, Lož - mesto, Planina, Rakek, Stari trg, Iva vas, Sv. Vid, Ziri I. in II.

Srez Ljubljana ima 36 volišč: Borovnica, Brezovica (Brezovica Log), Črni vrh, Črnuče (Črnuče, Podgorica), D. M. v Polju, Zalog, Dobrova, Hrušica, Sostro, Dol, Dolsko, Grosuplje (Grosuplje, Sp. Slivnica), Horjul, Ježica, Medvođe, Moste I. H. in III., Preserje, Rakitna, Polhov gradec, Račna, Rudnik, Studenec (Studenec, Iška vas, Iška Loka, Pilava gorica), Šmarje pri Grosupljem, Šmartno pod Šmarno goro, St. Jošt nad Vrhniko, St. Jurij pri Grosupljem (St. Jurij, Lipljene), Tomišelj (Tomišelj, Vrbljene), Vrhnika I. in II., Vič I. in II., Zgornja Šiška, Zelimlje, St. Vid nad Ljubljano.

Imena v oklepajih so občine, ki volijo na označenih voliščih. Volišča v ostalih srezih bomo še objavili.

Nesreče in nezgode

Ljubljana, 12. oktobra,

Včeraj se je v Ljubljani in na deželi pripetilo več nesreč, katerih žrtve so morali prepejati v ljubljansko bolnico. Prva žrtev je bil 11-letni dijak Borislav Medved iz Ljubljane. Po šolski maši je včeraj dopoldne hitel domov, na Kongresnem trgu mu je pa na gladkih in spolzkih tleh izpodrnilo in padel je tako nesrečno, da si je zlomil levo roko. — Enaka nesreča je doletela tušt. 9. Doma v stanovanju je padla in si zlodi Jožef Brečeljnik, delavčev ženo, rojeno 1. 1887. in stanujočo na Karlovski cesti mila levo roko. — V bolnico je moral tudi 18-letni kleparski vajenec Ladislav Kobal, ki ga je včeraj v Mostah med nogometno tekmo neki igralec nehotno sunil v glavo in ga nekoliko poškodoval.

Težja nesreča se je pripetila včeraj tudi na Viču, zakrivil jo je neki kolesar. Ta je namreč precej naglo vozil in je podrl 4 letno delavčev hčerko Albino Možina. Otrok je bil precej poškodovan, zlomil si je pa tudi desno nogo v kolenu. Brezobzirni kolesar je bil ovađen policiji.

Stanje ponesrečenega hlapca Keržiča, o katerem smo v soboto poročali, da je v šušljevici ulici padel pod težko naložen voz premoga, je še vedno resno.

V Kranju je včeraj našel Josip Deržaj v avtomobilu svojega gospodarja brownin, ki ga je vzel v roko in se začel z njim igrati. Nenadoma se je samokres sprožil in krogla je zadela 25 letnega hlapca Ivana Pavliča v levo nogo. Pavliča so prepejali v bolnico, kjer so ga operirali in mu vzeli kroglo iz noge. Rana k sreči ni bila nevarna.

Anton Abram, 33 letni pekar iz Ljubljane, je snoči kolovratil iz Zgornje šiške proti domu. Malo dobre volje je bil in je srečal možakarja, ki je bil tudi nasekan. Zadržal sta se prepirati, končno je pa nastal pretep, med katerim je neznanec Abrama sunil z nožem v vrat in ga lažje poškodoval.

Predkonesija za pohorsko železnico

Beograd, 13. oktobra. Današnje »Službene Novine« objavljajo, da je dal minister za promet s svojim odlokom podjetju »Pohorska vzpenjača« v Mariboru predkonesijo za trasiranje in pripravljalna tehnična dela za zgradbo žične železnice iz Pekar do cerkve Sv. Boffenka za dobo leta dni.

Tudi Grandi povabljen v Ameriko

Reševanje svetovne gospodarske krize pod vodstvom Amerike — Reading ni zadovoljen z uspehom svojega poseta v Parizu

Washington, 12. oktobra. AA. Državni urad javlja, da odpotuje italijanski zunanji minister Grandi 7. novembra iz Napulja v Zedinjene države. Predsednik Hoover je želel, da bi prišel Mussolini, kar pa ni bilo mogoče.

Washington, 12. oktobra. Povabilo predsednika Hoovera italijanskemu zunanjemu ministru Grandiju se v političnih krogih smatra kot nov dokaz, da se bo v kratkem vršila velika mednarodna konferenca, na kateri se bo razpravljalo o pobujanju svetovne gospodarske krize, zlasti pa o problemu reparacij in vojnih dolgov. Na tej konferenci bi Zedinjene države prevzele vodstvo ter s tem opustile svoje dosedanje stališče, da se ne vmešavajo v svetovno politiko. Razoročljivo vprašanje bo eno glavnih točk te kon-

ference. Gotovo je, da bo Grandi s Hooverom in Stimsonom razpravljal tudi o svojem načrtu glede uvedbe splošnega odmora v oboroževanju.

Pariz, 12. oktobra. g. Kakor poročajo iz Londona lord Reading ni posebno navdušen nad uspehom svojega pariškega obiska. Francija je dala pobudo za tri vrste rešitve in sicer, da bi odkupila angleško imetje, ki je investirano v Nemčiji, ali pa da bi v primeru, ako to ne bi bilo izvedljivo, uvedla brez posredovanja Anglije z Nemčijo neposredna pogajanja o pomoči. Končno hoče Francija zadovoljiti Anglijo na ta način, da do meseca marca 1. 1932 ne bo izdala ukrepov za zopetno izravnavo v carinsko-političnem oziru, ko bodo uvedene nove angleške carinske tarife po volitvah.

Japonsko-kitajski spor

Na izrednem zasedanju sveta Društva narodov o kitajsko-japonskem sporu bo zastopal našo državo pomočnik zunanje ministra Konstantin Fotič

Beograd, 12. oktobra. Kitajsko-japonski spor je povzročil veliko vznemirjenje po vsem svetu. Da reši ta spor, je sklical generalni tajnik Društva narodov sir Eric Drumond, kakor znano, za jutri izredno sejo sveta Društva narodov. Pozval je tudi našo vladu, naj odpošlje svojega delegata na to zasedanje. Zunanji minister dr. Marinković je imenoval za delegata naše države na izrednem zasedanju sveta Društva narodov svojega pomočnika Konstantina Fotiča, ki je že sredi odstopal s simplomskim eksprezom v spremstvu šefa oddelka za Društvo narodov v zunanjem ministru dr. Permeta v Ženevo.

Washington, 12. oktobra. Tukajšnji japonski poslanik je bil sprejet od državnega tajnika Stimsona, kateremu je dal pomirjevalne izjave glede bombardiranja mesta Čingčav. Ta akcija ne pomeni, je izjavil poslanik, da bi bila japonska vlada zavzela sovražno stališče napram Kitajski. Poslanik je ponovil, da je Japonska odposlala bojne ladje v kitajske vode, kakor tudi noto nankingski vladi samo zato, da bi preprečila nadaljne nemire. Glede koraka, ki ga je napovedala Amerika v mandžurskem sporu, zagotavljajo v tukajšnjih političnih krogih, da Amerika ne namerava uvesti posebnih ukrepov, temveč iti v tem pogledu z ostalimi državami in Društvom narodov.

Ženeva, 12. oktobra. AA. Generalni tajnik Društva narodov Drumond je prejel poročilo iz Pekinga, da so efektivne moči japonske okupacijske armade v Mandžuriji ostale neizpremenjene.

Nanking, 12. oktobra. AA. Za zatiranje razbojnikov in bežičnih voja-

kov, ki plenijo na svojem umiku, je kitajska vlada izdala stroge odredbe.

Kanton, 12. oktobra. AA. V soboto zvečer so izbruhnili tu veliki protijaponski nemiri. Ubitih je bilo 12 oseb in 20 ranjenih.

Zaključitev zasedanja avstrijskega parlamenta

Dunaj, 12. oktobra. Zvezni predsednik je preteklo soboto zaključil izredno zasedanje Narodnega sveta. Redno zasedanje se bo bržkone pričelo 18. oktobra in bo prva seja Narodnega sveta 20. oktobra, ker poteka 22. oktobra rok, do katerega mora vlada predložiti parlamentu državni proračun za 1. 1932.

Likvidacija diktature na Portugalskem

Lizbona, 12. oktobra. Parlament je v prvem čitanju sklenil ustanovitev državnega sveta, v katerem bodo zastopane vse politične smeri. Državni svet bo imel le posvetovalno pravico. Nova ustanova se smatra kot prvi korak za odstranitev stroge vojaške vlade.

Izvoz zlata iz Amerike

Newyork, 12. oktobra. Zedinjene države so od konca septembra izvozile zlata za 145 milijonov dolarjev, predvsem v Francijo, dočim je bilo 85 nadaljnjih milijonov rezerviranih za inozemske banke. Izguba zlata v 1. 1931. znaša približno pol milijarde dolarjev, pričakuje pa se še nadaljnji odtok zlata iz Zedinjenih držav.

Moratorij Brazilije

Newyork, dne 12. oktobra. Ker Brazilska banka ne more dati za uvozno trgovino potrebnih deviz na razpolago, je predsednik Vargaz odredil moratorij 60 dni za vse inozemske trgovske in zasebne dolge, vendar pa se morajo plačila ob zapadlem roku deponirati v brazilski valuti pri brazilskih bankah. Ukaz državnega predsednika izključuje devizne pogodbe.

Sestanek finančnikov v Baslu

Basel, 12. oktobra. AA. Na seji glavnih ravnateljev emisijskih bank je delegat Burges predložil zanimivo poročilo o finančnem položaju v Zedinjenih državah. Svoje poročilo je zaključil s tem, da je mogoče premostiti sedanje finančne težave sveta le s soglasnim sklepom in sporazumom med finančnimi velesilami. S tem v zvezi je stavil predloge, ki pa jih udeleženci konference drže v največji tajnosti. Nato je seja sklenila o vprašanju kratkoročnih kreditov Nemčije in Avstrije, ki zapadejo v kratkem.

Volilni boj v Angliji

London, 12. oktobra. AA. Volilna propaganda se zelo živahno razvija. Vse politične stranke so pospešile volilne priprave. Pogajanja med narodnimi strankami so se v toliko pospečila, da so liberalci in konzervativci v več okrajih umaknili svoje kandidate. Na korist konzervativcem je odpovedala kandidaturi 9 liberalcev, na korist liberalcev pa 9 konzervativcem. Razen tega so umaknili svoje kandidate 3 konzervativci in sicer na korist Macdonaldovih pristav. Volilna organizacija ministrskega predsednika razpolaga z 12 letali, ki prevažajo volilne govornike iz kraja v kraj. Macdonaldova stranka je postavila doslej 30 kandidatov, narodni liberalci pa 31. Voditelj opozicije Henderson je posetil Lloyd Georgea. Pravijo, da mu je dal zadnjih 5000 funtov sterlingov za borbo proti narodni vladi. Zanimivo je, da je kandidat delavske stranke volilnem okraju Lloyda Georgea odstopil.

Znižanje plač grških državnih uradnikov

Atene, 12. oktobra. Grška vlada bo znižala vsem državnim nameščencem prejemke za 6%. Izvršni svet delavske zveze, ki podpira vladu, je zahteval stabilizacijo dražme in prepoved uvoza luksuznih predmetov.

Južna Rodezija ukinila zlati standard

London, 12. oktobra. Čeprav še ni oficijelne potrditve, se govori, da bo Južna Rodezija ukinila zlati standard.

Novi dom Društva kneginje Ljubice

Beograd, 12. oktobra. Včeraj so bili alovosno posvečeni temelji novega doma Društva kneginje Ljubice v Beogradu.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2368.28 — 2275.12, Bruselj 784.84 — 787.20, Curih 1098.45 — 1101.75, London 214.06 — 221.56, Newyork 5855.50 — 5602.50, Pariz 320.24 — 220.90, Praga 165.86 — 166.36, Trst 286.32 — 292.32.

INOZEMSKA BORZE.

Curih, 12. oktobra.

Pariz 20.075, London 19.75, Newyork 509.50, Bruselj 71.25, Milan 26.25, Madrid 46, Amsterdam 205.50, Berlin 118.50, Sofija 3.70, Praga 15.10, Varšava 57, Budimpešta 90.025, Bukarešta 3.05.

Čitate ilustrovano revijo
»ZVLJENJE IN SVET«

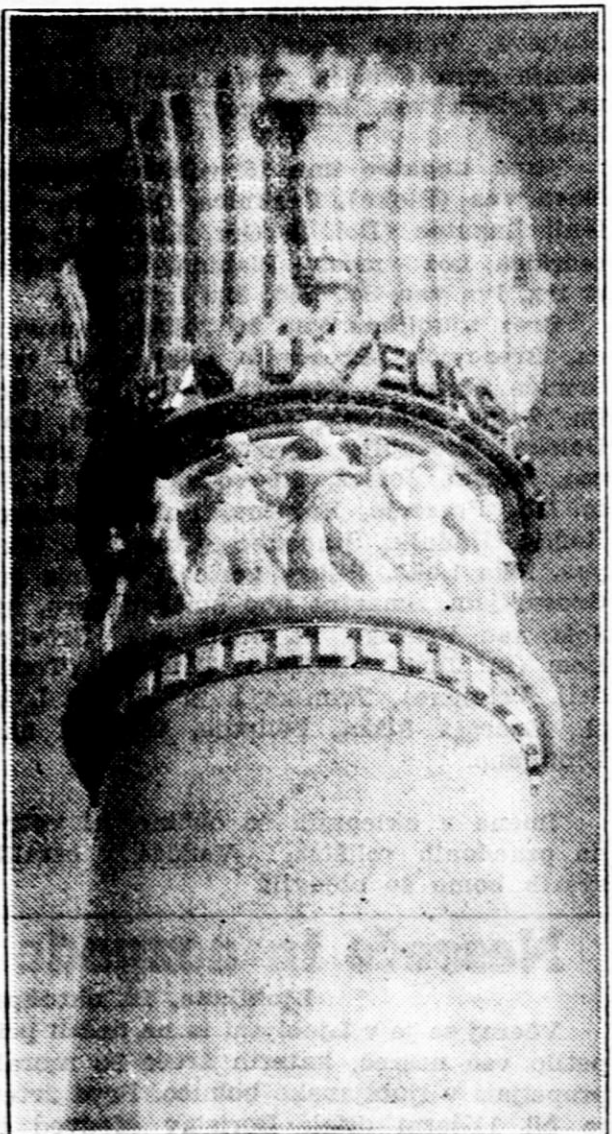
Odkritje spomenika dr. Gregorju Žerjavu

Spomenik bo svečano odkrit v nedeljo dopoldne in bo vreden simbol pokojnikovih del

Ljubljana, 12. oktobra.

Dve leti je že minilo, odkar je premislil dr. Gregor Žerjav in vsak dan bolj občutilo to veliko izgubo. Takoj po njegovi smrti je bil v Ljubljani ustanovljen odbor za počastitev njegovega spomina in vanj so vstopile mnoge vidne osebnosti našega javnega življenja ter izvolile ožji akcijski odbor, ki mu je predsednik minister dr. Albert Kramer, poslevočedi podpredsednik direktor Anton Jug, tajnik dr. Stane Rape, blagajnik Fran Marn ter odbor-niki Miroslav Urbas in dr. Milan Brezgar. Pozivu za prispevke se je odzvala vsa naša javnost in javili smo že, da je uspelo postaviti dostojen spomenik velikemu našemu prvoborniku. Javnost je vest, da se odkrije spomenik, še pred Vsemi Sveti, pozdravila z največjim zadoščenjem in danes že lahko javimo, da bo spomenik velikemu možu odkrit z največjo svečanostjo v nedeljo ob 11.15 na pokopališču pri Sv. Križu.

Svečanost se prične s koralom, ki ga igra godba Sokola I, nato pa zapoje Hubadova župa Försterjevo kantato »Umrli je mož«. Pri odkritju spomeni-

Vrh spomenika,

ki smo ga opisali v soboto 3. t. m.

ka govori slavnostni govor minister g. dr. Albert Kramer, njegovemu govoru pa sledi govor ministra g. dr. Svetislava Popovića. V imenu Jugoslovenske gasilske zveze bo govoril starosta g. Josip Turk, za njim pa minister g. dr. Juraj Demetrović, zastopnika delavstva in kmetov ter minister g. Ivan Pucelj. Slavnost zaključita Hubadova župa s Prelovčovo žalostinko »Zadnje slovo« ter godba Sokola I.

Narodno gledališče

DRAMA

Ponedeljek, 12. oktobra: Zaprtlo.
Torek, 13. oktobra: Takšna je prava. Red D.
Sreda, 14. oktobra: Vest, premijera. Izven.

Peta dramska premijera letošnje sezone bo v sredo dne 14. t. m. V režiji g. Cirila Debeveca se vprizori trojezajska igra s prologom »Vest«. Zasedba je naslednja: Marcela igra g. Debevec, profesorja Holderlina g. Skrbinec, njegovo ženo Luízo g. Marija Vera, Angeliko gna. Boltarjeva, profesorjevega nečaka g. Zelenik, knjigarnarja g. Bratina, duhovnika g. Kralj, profesorjevo služkinjo Avgusto g. Kararjeva. Predigra se vrši v francoski cerkvi, ostala tri dejanja v stanovanju profesorja Holderlina ob Renu. Vsebinska igra je globoko pretresljiva, premijera se vrši izven abonmaj.

Abonenti reda D imajo v torek 13. t. m. svojo dramsko predstavo in sicer veseloigro »Takšna je prava« v običajni zasedbi.

OPERA

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 12. oktobra: Simfonični koncert opernega orkestra v Unionski dvorani. Izven.

Torek, 13. oktobra: Viktorija in njen huzar. Izven.

Prva banovinska sadna razstava

Otvorjena je bila včeraj v Ptuj — Bogata izbira krasnega štajerskega sadja

Ljubljana, 12. oktobra.

Prva banovinska sadna razstava je bila včeraj dopoldne v Ptuj s svečano otvoritvijo. K otvoritvi so prišli mnogi odlični predstavniki našega javnega življenja. Otvoritev te za vso banovino izredno važne prireditve je bila tem svečanost, ker je prevzel pokroviteljstvo nad razstavo ban g. dr. Marušič in ker sta se udeležila otvoritve minister za zgradbo g. dr. Kramer in minister brez portfelja g. Ivan Pucelj. V lepo okrašeni dvorani Društvenega doma, kjer je razstavljeno sadje, se je zbralo toliko odličnih gostov, da je bilo premalo prostora. Med drugimi smo opazili poleg domačinov predsednika kmetijske družbe Otona Detela z ing. Lahom in tajnikom Kafolom, zastopnika Zbornice za TOI dr. Koceta, predsednika vinarskega in sadijskega društva za dravsko banovino Lovra Petovarja, ravnatelja Rudla, načelnika pri kr. banskni upravi Zidanška, dr. Vončina in Podgornika, kmetijskega svetnika Tramuša, poveljnika mesta Ptuj majorja Sarca, banske svetnike dr. Senčarja in Ivana Vrščiča, mariborskega podžupana dr. Lipolda, načelnike okrajnih kmetijskih odborov ter zastopnike političnih in vojaških oblasti, največ pa seveda gospodarskih korporacij in sadijskih podružnic.

Odlične goste je prisrčno pozdravil v daljšem govoru namesto po bolehnosti zadržanega predsednika Sadijskega društva g. V. Rohrmanna podpredsednik in obenem predsednik pripravljalnega odbora g. Humeč, ki je v markantnih besedah omenjal razvoj in pomen sadijstva v dravski banovini ter vzpodbujal sadijare k složnemu in še uspešnejšemu delu. Razstavo je otvo-

ril pokrovitelj ban g. dr. Marušič, za njim sta pa še govorila ministra dr. Kramer in g. Pucelj. Po otvoritvi je novabla ptujška občina goste v gornjo dvorano Narodnega doma na banket, kjer je bilo izrečenih več napitnic. Le prehitro je minil čas med gostoljubnimi in izredno postrežljivimi domačini, ki so kar tekmovali med seboj, kdo bo gostom bolj postregel.

Krasno štajersko sadje zavzema vso prostrano dvorano društvenega doma, samo nekaj kotičkov so odkazali strojem za sortiranje sadja, statističnemu gradivu in raznim sadnim sokom. Štajersko sadje po pravici slovi ne samo v naši ožji domovini, temveč tudi daleč po svetu. In baš ptujška razstava je pokazala, da je sadijstvo v tem delu naše banovine že na izredno visoki stopnji. Celo strokovnjaki pravijo, da tako krasnega in lepo sortiranega sadja še niso videli. Izbira je bogata, sadni kupec najde na razstavi vse žlahtne vrste štajerskega sadja. Na galeriji je pa v ličnih košaricah na prodaj grozdje, po katerem posetniki prav pridno segajo. Prireditelji te lepe razstave zaslužijo za svoj trud vse priznanje in pohvalo.

Ob 15. je bilo v prostorih Narodnega doma zborovanje sadijarev in izredni občini zbor Sadijskega društva za Slovenijo. Zborovanje, na katerem sta poročala ing. Skubic o dopolnitvi sadijskega izbora za vso banovino in ravnatelj Priol o položaju letošnje sadne trgovine, je vodil g. Humeč. Za sadijare je važna ugotovitev, da izgledi na bodočo trgovino s sadjem niso tako slabi, kakor mnogi mislijo. Zato se priporoča sadijarem, naj ne prodajo sadje s praviho, ker bodo cene najbrž poskočile.

Viktorija in njen huzar

Prvi resničen in popoln uspeh letošnje naše gledališke sezone. Opereta triumfira nad dramo in opero.

Madžarski skladatelj Pavel Abraham je spoznal, da je nekompromisna čista glasba v današnji dobi sirota brez dote, a da je šlagerjska opereta nevesta, za katero se bori vse svetovni gledališki svet. Zakaj šlager pomenja tisočake, šlagerjska opereta pa milijone.

Obrnil je torej hrbet čisti umetnosti in napisal opereto »Viktorija in njen huzar« s štirimi petimi šlagerji: prej neznan in bedni avtor je postal čez noč slovit in bogat. V njegovi orkestralni suiti, simfoničnih pesmih, kvartetih za godala in koncertu za celo je 95% več duha, srca in umetnosti kakor v tej opereti, ki pa domaša avtorju in podjetjem vendar dohodke, ki se z zaslužki z umetninami sploh ne dajo primerjati. V resnici je to dejstvo za umetnost in umetniško sila žalostno, ali dokazano. Niti ni novo to dejstvo. Že Oskar Nedbal je ostavil opero in se posvetil opereti.

Vendar komponiranje učinkovitih šlagerjev ni igračka, in da skladatelj doseže uspehe Kalmána ali Abrahama, je treba izrednega znanja in glasbenega temperamenta. Kakor se zdi, je v današnjem času madžarska opereta postala huda konkurenca dunajski. Ali Abraham vendar še ne dosega Straussa niti Lehara, ki sta bogatejša, izvirnejša in dosti finejša.

Prav za prav obstoja »Viktorija in njen huzar« le iz štirih petih šlagerjev, ki se ponavljajo neprестano, a res vžigajo. Neznosno mnogo je v njih omladnih sentimentalnosti, ki čisto presegajo celo dunajsko jokavost. Marsikomu je ta jokavost soporna in dolgočasna, saj je res za opereto neumestna in sploh neudarna. Tudi dejanje samo je izredno neoperetno, včasih na ravnost tragično ali celo grozno in so vanje vrinjeni komični prizori, ki se občutijo kot brutalni kontrasti.

Ze začetek je čudovit za opereto: vojni ujetnik huzarski ritmojster Kolitay je zaprt v Sibiriji; pričakuje da ga vsak trenutek kot političnega zločinca ustrele, ob njem pa glasno koda sluga Janczy! Toda boljševiški rdečearmijec izpusti madžarska vojna ujetnika, ker se mu odkupita z violino. Koncem II. dejanja pa boljševiški ponovno aretirajo ritmojstra Kolitaya ter ga odvedejo v ječo. Ali niti zdaj obsojenca ne ustrele, nego ga zamenjajo za ruskega ujetnika na Ogerskem. Naposled se gospod in sluga veselo poročita z Madžarkama na Madžarskem, kjer rasto sploh najbolj vroča dekleta, najbolj žarka paprika in najbolj tolsti prašički.

Vmes pa se odigrava resna zakonska drama s hudimi srčnimi krči. Ameriški poslanik je vžljudil in se poročil z grofko Viktorijo, ki se je bila pred vojno poročila z ritmojstrom Kolitajem. Viktorija se je izneverila svoji prisiagi, ker je zvedela, da je Kolitay na Ruskem padel. Nenadoma pa se Kolitay kot begunc pojavil na ameriškem poslanstvu na Japonskem in odpočuje s poslanikom in Viktorijo v Petrogradu. Silne dušne borbe se končno čudovito rešijo s kavalirsko resignacijo poslanikovo, ki prepušča svojo še vedno ljubljeno ženo Kolitayu.

Za humor skrbita dva parčka: Janczy, goslač sluga in Riquette, Viktorijina sobarica, pa poslanikov brat grof Terry in Japanka O Lia San. Naposled doživimo kar troje porok medtem ko ameriški poslanik tragično odhaja z očmi polnimi solz.

Komur je ta solzavost všeč: dober tek! Zdi pa se, da so ljubitelji solzavosti v večini...

Predstava je bila za naše razmere prav

dobra in dejanje se je razvijalo z nenavadno živahnostjo. Želel bi za vse operete takega temperamenta in tempa. Kajpada tistega razkošja in pompa, ki ga ta opereta zahteva, naš oder s svojo opremo ne more nuditi. Stori pa se je dovolj. Le Japonke, gejsje, ne bi smele nositi francoskih čevljev. Zbor in balet sta bila prav okusno kostimirana, vsi solisti pa so nastopali v elegantnih toaletah, da ni bilo opaziti — kakor včasih — n. pr. pri solistkah velikih razlik.

Zelo mučno vplivajo na poslušalce nekatere opolčke dvomnosti, ki jih mladina, zlasti deklice, kvitirajo z riganjem. Hočejo pač pokazati svojo inteligenco in da dobro razumejo vsako kvanto.

Ali ni nikogar, ki bi črtal besede, ki se v spodobni družbi ne govorijo? Seksualno dvotipkanje ne spada na oder.

Drago Zupan je bil kot pevec in igralec izvrsten poslanik, noblesen in eleganten, vsekakor gentleman. Št. Poličeva je imela Viktorijo, skoraj operno partijo, ki jo je izvajala s prijetno vzdržnostjo, torej brez pretiravanja. Simpatična je O Lia San I. Ribičeva, vedno marljive pevke; drastično temperamentna je N. Španova, ki igra madžarsko lahkoživko velikega kalibra. Kot dama naj si tekst pač sama oredi, ako opereta res nima dramaturga! Glavno tenorsko partijo Kolitaya je izvajal pevski odličnik J. Gostič, ki je tudi igralski zadovoljeval. Imeniten sluga Janczy je bil V. Janko, fino prijeten, živahen kakor vselej in med glavnimi deležniki uspeha Peček kot Terry je seveda zopet neugnan plesalec in vse v vsem na višku.

Tudi ostale epizodne vloge so bile izvajane dobro, le župan J. Povhe naj črta čim več svojega čenčanja, ki le zavlačuje dejanje. Potem se zaključijo predstava res vsaj ob pol 24.

Pohvalno moram omeniti še naš balet, ki nastopa opetovano prav lepo.

Opereto je vodil živo in krepko dr. D. Švara.

Vsi solisti in solistke so prejeli mnogo cvetja, želi obilo aplavza in se je publika, ki je napolnila hišo skoraj docela, razhajala menda prav zelo zadovoljna. Želim, da bi nova opereta polno storila svoj namen: napolnila poslopje čim večkrat!

Fr. G.

VABIMO VAS, oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebštin

ZA MAL DENAR.

Trenchcoat, suknje, obleko, perilo i. dr.

A. Presker
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Radioprogram

Torek, 13. oktobra.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Otroški kotiček; 18.15: Salonski kvintet; 19.15: Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina; 19.45: Dr. Fr. Veber: Etika in sociologija evangelijev; 20.30: Prenos iz Novega Sada; 22.30: Čas in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 14. oktobra.

Opoldanski program odpade; 18: Salonski kvintet; 19: Dr. Nikolaj Preobraženski: Ruščina; 19.30: P. dr. R. Tominec: Ivan Sergejevič Turgenjev; 20: Simfonični koncert Češke filharmonije (prenos iz Praga); 22: Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Ponedeljek, 12. oktobra, katoličani: Maksimilijan, Drugoslav; pravoslavl: 29. septembra, Mihael.

DANASNJE PEIREITVE.

Kino Matica: Pustna vila.
Kino Dvor: Trije mušketirji.
Kino Ideal: V službi carja.
ZKD: Montblanc v filmu v kinu Matič ob 14.15.

Simfonični koncert v Unioni ob 20.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Leustek, Resljeva cesta 1; Bohinec, Rimska cesta 24; dr. Kmet, Dunajska cesta 41.

Seja občinske uprave

Ljubljana, 12. oktobra.

V četrtek 15. t. m. ob 17. bo v mestni dvorani javna seja mestne uprave. Na dnevnem redu so poleg naznanil predsedstva poročila finančnega, gradbenega in personalno-pravnega odseka ter samostojni predlogi obč. svet. Antona Likozarja glede porabe ostanka ene milijonskega posojila za zgradbo malih stanovanj.

Poročila finančnega odseka se nanašajo na kredit za nakup mask proti strupenim plinom za poklicne gasilce, na naročilo ljubljanskih slik na poštnih dopisnicah, na prispevek k stroškom za kurjavo in razsvetljavo na gremijalni šoli v Ljubljani, na napravo provizorične ograje v drevnici centralnega šolskega vrta itd. Referent gradbenega odseka bo poročal med drugim o raznih prošnjah za parcelacijo, odkup in prodajo zemljišč, o napravi perišča ob mestnem kopališču na Ljubljani, o regulaciji mesta itd. Referent personalno-pravnega odseka bo poročal o prošnjah za sprejem v domovinsko zvezo, o prevzemu odnosov vzdrževanju državnih mostov v Ljubljani, o prenosu lastništva pokopališča pri Sv. Krištofu na pokopališki sklad v Ljubljani, o imenovanju zastopnikov mestne občine ljubljanske v zadružni odbor stavbnih zadrug in o pogodbi med Malo-železniško družbo in mestno občino. Javni bo sledila tajna seja.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 12. oktobra.

Kakor je poročalo že današnje »Jutro«, je bilo v noči od sobote na nedeljo odpeljano zavarovalnemu inspektorju g. Marjanu Verbiču skoraj popolnoma novo motorno kolo s prikolico znamke »Harley Davidson«. Neznani storilci so mu kolo odpeljali z vrta hiše njegovega očeta v stavbi kolonij Stan in dom ob Tržaški cesti. Policija je ugotovila, da so neznanec motorno kolo odpeljali proti Glincam, od tu je pa izginila vsaka sled za njim. Davi je prešla policijska telefonična vest iz Kranja, da so ukradeno motorno kolo orožniki našli v grmovju blizu Kranja. Motorno kolo je bilo nepoškodovano, v rezervuarju ni bilo bencina. Vse kaže, da so si neznanec storilec dovolil neokusno šalo, oziroma pustolovščino. Peljali so se z motorjem toliko časa, da jim je zmanjkalo bencina. O najdbi je bil obveščen lastnik.

Včeraj je na policiji prijavil delavec Alojzij Mlakar, zaposlen v pivovarni Union, da mu je bilo v soboto zvečer v Florjanski ulici iz veže gostilne Kajfež odpeljano 2000 dinarjev vredno kolo znamke »Puch«. Mlakar pa ima srečo, kajti policijska je danes tatu že izsledila in kolo vrnila lastniku. Kolo je odpeljal stavbinski delavec Rudolf Škarja iz Ravnika pri St. Rupertu. Snoči je bil škarja v neki gostilni na Rimski cesti. Prosil je nekega gosta, naj mu pomaga odpreti ključavnico na kolesu, češ da je izgubil ključ. Pozneje je pa neprevidezno priznal, da je kolo ukradel. V gostilni je nastal kmalu prepir in moral je intervenirati tudi stražnik. Ko je škarja zagledal stražnika, jo je naglo odkuril. Gost, ki mu je škarja zaupal, da je kolo ukradel, je to povedal stražniku. Na podlagi opisa je davi policijska škarjo aretirala. Policijska domneva, da ima fant najbrž še druge tatvine na vesti.

V soboto je bilo z dvorišča v Podjurski ulici 13 odpeljano kolo tudi koraškemu vajencu Edvardu Volkmu. Kolo je znamke »Eskaa«, vredno okrog 400 Din.

Orožniška stanica Višnja gora poroča, da so tam zaplenili orožniško moško kolo znamke »Dolomiti« št. E 224 in konjsko vprego. Lastnik naj se javi na policiji.

Ljudje, ki trpe na otežkočen telesni potrebi in ki jih radi tega mučijo krvno prenapolnjen trebuh, pritisk krvi v možgane, glavobol, močno utripanje srca, dalje, ki trpe na boleznih dančne sluznice, fisurah, hemoroidnem zamotku, fistulah, jemljejo za vstreljenje črevesja zjutraj in zvečer po četrtinko »Franc Jožefove« grenčice. Vodilni zdravniki kirurških zavodov izjavljajo, da se poslužujejo »Franc Jožefove« grenčice po operacijah z najboljšim uspehom. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zvočni kino Idea!

Samo še danes
ob 4., 6., 8. in 9.
Ufino monumentalno vledelo

„V SLUŽBI
CARJA“
Otto Gebühr,
Renate Müller,

Emile Gaboriau:

Dampirji velemesta

Roman

— Ves čas je molčal, po tej predznosti je pa vstal, potegnil iz žepa denarnico in jo zalučal Van Klopenu v obraz, rekoč: — Evo ti, vzemi denar, capin, in poberi se!

— In je odšel?
— Kaj še! — Moram vam dati potrdilo, gospod markiz, — je dejal. In res je privlekel iz žepa svinčnik in videla sem, kako je pripisal pod računom: Prejel sem od markiza de Croise-nais na račun vikomtese de Bois-d'Ardon znesek itd.

— Ah! — je vzkliknil baron de Breuhl. — Upam, da je vam markiz de Croise-nais vsaj po Van Klopenovem odhodu pojasnil namen svojega poseta.

Vikomtesa je odkimala z glavo.

— Motite se, — je odgovorila. — Nasprotno, mudilo se mu je in komaj sem spravila iz njega, po kaj je prav za prav prišel.

— Kaj je pa hotel?

— Prišel je po povedat, da je do nšes zaljubljen v gospodično de Mussidan in prosil me je, naj ga predstavim njenemu očetu ter mu pomagam s svojim vplivom.

Andre in baron de Breuhl sta planila pokonci, kakor da ju je vrgla tajna prožina. To se je zgodilo tako naglo in nepričakovano, da se vikomtesa de Bois-d'Ardon ni mogla ubraniti krika groze.

— To je on! — sta vzkliknili v en glas.

— On? — je ponovila vikomtesa v nepopisni radovednosti. — Koga pa mislita?

— Da je ta vaš markiz de Croise-nais lopov, ki je zlorabil iskrenost gospodične d'Arange.

— Niti na misel mi ne pride trditi nasprotno, mislim pa...

— Najprej bi vam rad povedal, kako in kaj se nama dozdeva. Čujte torej.

In baron de Breuhl je pojasnil vikomtesi položaj, pokazal ji je Sabinino pismo in ji skoraj doslovno povedal, kaj domneva Andre. Ko je končal, je pripomnil:

— Vse to je zelo lepo, toda najbolj žalostno je, da so vaši zaključki povsem zgrešeni.

— Kako to?

— Mar dvomite? No torej, takoj vam dokazem. Pojavil se je skrivnostni kavalir, kajne. Imenitno. Če bi se mu posrečilo dobiti ubogo Sabino za ženo, komu bi moral biti hvaležen za to? Nazadnje, moči grofa in grofice de Mussidan, podlim spietkam, grožnjam...

— To je menda očitno.

— Da, dragi Gontrane, je pa tudi samo ob sebi umevno, da mora biti ta neznanec v najslabšem primeru v stikih z rodbino, ki jo spravlja v obup. Ni markiz de Croise-nais ni nikoli pre-

stopil praga Mussidanove palače. Octava pozna tako malo, da me je prišel prositi, naj ga predstavim grofu.

To je barona de Breulha silno presenetilo.

— Gromska strela! — je zamrmral, — to je pa res čudno!

Toda Andre se ni dal kar tako zbe-gati.

— Priznam, da je to res malo čudno in nerazumljivo, — je dejal. — Je pa gotovo, da se moje prepričanje tem bolj utrjuje, čim bolj razmišljam o tem, kar ste nama povedali, draga vikomtesa.

— In vendar, gospod...

— Oprostite, madame, da si drznem prekiniti vas; zdi se mi pa, da vidim v tem čudne okolnosti, ki nam lahko marsikaj pojasnijo. Dovolite, da se vrnem k temu, kar se je zgodilo pri vas. Ali se vam ni zdelo krojačevo vedenje čudno?

— Ogabno, gospod, nečuveno...

— Saj ste bili njegova dobra odje-malka, je-li?

— Najboljša! Znosila sem mu celo premoženje.

Andre je smeje pritrdil.

— Imenitno! — je dejal. — Zdaj se že zdi naš izhod nenormalen.

Baron de Breuhl je bil pa drugač-nega mnenja.

— Ne tako nenormalen, kakor mi-slite — je ugovarjal. — Slišal sem, da znameniti Van Klopen ne pozna šale, če mu odjemalec ne plača. Kaj ni že po-gnal markiza de Reversay pred sodi-šče?

— Pa naj bo tako. Rad bi samo še vedel, če bi se upal sesti v vašem sa-lonu vpriču tuja.

— Izključeno.

— Toda pojdimo dalje, — je nada-ljeval Andre.

— Ali je krojač odprl denarnico in preštel bankovce?

Vikomtesa de Bois d' Ardon je za-čela napeto premišljevat.

— Tega bi ne trdila, — je odgovo-rila počasi. — Ne smete pozabiti, da sem bila zelo razburjena. Zdi se mi pa in skoraj bi lahko trdila... prisegla bi, da v Van Klopenovih rokah nisem vi-dela bankovcev.

Andreu so zažarele oči.

— Čim dalje, tem bolje! — je vzkliknil. — Krojaču je bilo rečeno: — Evo ti! in on je smatral račun za po-ravnani. Niti za hip ni dvomil, da v de-narnici ni celih dvajset tisočakov.

— Vse to je res naravno, — je za-mrmral baron de Breuhl.

— Dobro. In dalje. Med zneskom v računu in vsebino denarnice je morala biti nekakšna razlika.

— Da, je odgovorila vikomtesa, — sto trideset ali sto petdeset frankov, točno se ne spominjam več.

— Dobro... In krojač te razlike ni vrnil?

— Ne; bil je tudi sam zelo raz-burjen.

— Ali verjamete to, madame? Ali je naravno, da je imel v žepu že pri-pravljen svinčnik, da bi napisal potr-dilo?

Pri najtežji ženski sveta

Tehta 225 kg in ljubi samo pozimi, ker ji je poletje za ljubezen prevroče

Prški »Narodni Listy« priobčujejo zanimivo poročilo svojega sodruznika, ki je bil povabljen na obed k najtežji ženi sveta. — Povabila me je na obed najtežja žena sveta, piše prški novinar, — gđc. Ruženka iz Lunaparka. Drugače da bi ne imela dovolj časa kramljati z menoj, samo ponoči in pri obedu ima čas govoriti o sebi. Mraz me je spreletel in odločil sem se za drugo možnost. Bom vsaj zvedel, koliko cmokov, zelja in vrčkov piva je treba, da se napolni ta slamnjača človeškega mesa. Ruženka je stara že 25 let,

tehta 225 kg, čez prsa meri 225 cm, v pasu 240 m, čez koleno 85 cm, obraz pa ni v nobenem razmerju s solidnimi dimenzijami njenega telesa. Ima kostanjeve lase z veliko simbolično pentjo in strašno mesnato telo, o čigar detajlih diskretno molčim. To je treba videti. Sedi na dveh stoli in tla se tresajo pod njo.

Čaka, da pride na mizo obed. Tudi moja radovednost čaka. Prineso juho na navadnem krožniku. Je lepo, pri tem pa pripoveduje v čisti nemščini, da je bila rojena v bavarskem Rosenheimu. Ko je prišla na svet, je tehtala dobrih 7 kg. Njen bratec in sestra so se razvijali normalno, ona je pa čudo-vito hitro lezla narazen. Ko se je vpi-sala v šolo, je tehtala že nad 60 kg. Njen oče je bil krojač. Kot 12 letno dekletce je bila Ruženka že večja in težja od učiteljice, šolska klop se je pod njo šibila in bila ji je že pretesna. Ko so ji hoteli napraviti posebno klop, se jim je priporočila in ostala doma.

Še pred 14. letom je tehtala 100 kg. Položaj je postal kritičen. V šoli ji je bilo pretesno, na ulico se pa tudi ni smela prikazati, ker so tekali otroci za njo in se ji smejali.

Kot 19. letno dekle je tehtala že nad 200 kg in tedaj jo je opazil impresario Schäfer. Kmalu je bila sklenjena pogodba in Ruženka jo je mahnila po svetu. V družbi petorice lihtpučancev je prepotovala Holandsko, Belgijo, Francijo, skandinavsko državo in Anglijo. V cirku Olympia v Londonu je bila največja atrakcija. Povsod ji je ugajalo, povsod se je počutila dobro, žal ji je samo, da se ni naučila tujih jezikov. Na Italijo ima žalostne spomne. Tam je bila poleti in mislila je, da bo utonila v lastnem potu. Z Reke jo je v paničnem strahu pred vročino po-pihala in pravi, da bi šla tja samo v januarju.

Ta čas se je obed nadaljeval, pri-nesli so navadno porcijo svinjske pe-čenke ter malo krompirja in zelja. Bil sem presenečen, kajti pričakoval sem, da se bo miza pod jedilni kar šibila. Ruženka ne je nič več, kakor normalni ljudje. Tudi sicer je njeno življenje

vedno v normalnih mejah. Ob pol 8 vstane iz svoje ogromne železne poste-lje, popije kavo in poje dva ali tri rog-ljičke, dopoldne si privoščijo malo sadja, opoldne navaden obed, za južino kavo, zvečer pa tipične nemške obložene kruhke. Ob 11 gre spat.

Zelo rada bi se bavila s sportom, toda to žal ne gre. Za konja je pretež-ka, kolo je ne drži, če bi igrala tenis, bi vsi zbežali in tako ji preostajata sa-mo avto in vlak. V osebni vagon pa ne more.

voziti se mora med prtlljago.

Zelo rada tudi plava. Novinar si ni mogel kaj, da je ne bi pobara, kako je kaj pri nji z ljubeznijo. Ruženki so kar zažarele oči in brž je povedala, da ima v domačem mestu fanta, ki je 6 let sta-rejši od nje, po poklicu brivec in slok-kakor breza. Vsako zimo se vrne Ru-ženka domov, da se njena ljubezen ne ohladi. Na Češkoslovaškem se je fantje boje in sama ne ve, zakaj. Srce ima še mlado, saj je stara komaj 25 let.

Novinar jo je vprašal, če je res naj-težja žena sveta. Odgovorila mu je, da v Evropi gotovo ni nobene težje, pa tudi o konkurenci v drugih delih sveta še ni slišala, niti čitala. Pravi, da se hoče še malo zrediti in da bo tehtala kmalu 250 kg. Zadoštuje popiti na dan nekaj litrov piva, pa takoj pridobi na teži. V Evropi je nekaj debelih žensk, ki si pa zaman prizadevajo prekositi Ruženko. Človek bi skoraj ne verjel, da je tako debela ženska vedno zdra-va. Srce ji utripa normalno, o pljučih pa sploh ni treba govoriti. Čudno je le razmerje med močnimi, debelimi noga-mi in razmeroma šibkimi rokami.

Moskva dobi podzemno železnico

Nobeno mesto na svetu se menda ne modernizira v tako naglem tempu, kakor Moskva. Že prej je bila Moskva ve-lika, toda njen razvoj je močno zaviral Petrograd, kjer je bil sedež belega car-ja in kjer so se stekale vse žile držav-nega življenja stare Rusije. Moskva je bila s prenosom carjeve rezidence v Pe-trograd potisnjena v stran in do najno-vejšega časa se je razvijala zelo počasi. Šele po revoluciji se je začela razvijati zelo hitro in kmalu je stala pred težav-nim problemom vseh velikih mest, pred vprašanjem prometa, s katerim si bel-jo glave tudi drugod po svetu, kjer živi na kupu mnogo ljudi.

Ker je promet v Moskvi vedno večji so sklenili zgraditi podzemno železnico. Načrti so že pripravljeni. Iz središča mesta bo vodilo pet glavnih prog, dol-gih 73,5 km. Podzemno železnico zač-ne graditi že prihodnje leto in l. 1933,

ko bo zaključena petletka, bo prva glav-na proga baje že izročena prometu. Podzemno železnico bodo gradili 5 let in stroški so preračunani na 876 milijonov rubljev. Prihodnje leto bo pri gradnji zaposlenih 15.000 delavcev, v zadnjem letu pa že 60.000.

Idealen darovalec krvi

V newyorški bolnici imajo na raz-polago 3000 poživljivalnih ljudi, ki so vedno pripravljeni darovati nekaj svo-je krvi za zdravje bližnjega. Zdravniki imajo pa najbolj v časteh bivšega mor-narja Thomasa Kana. Ugotovili so namreč, da ima najkrepkejša krvna te-lešca, kar so jih kdaj našli v človeški krvi, in Kane je daroval svojo kri že v 147 primerih. 87 krat je dal svojo kri brezplačno na razpolago, v drugih pri-merih pa dobi navadno 50 dolarjev za eno transfuzijo, a bogataši mu plačajo tudi več, od 150 do 1500 dolarjev. To je že lep zaslužek, ki priča, da se da tudi s krvjo služiti denar, seveda kdor ima zdravo in je pripravljen odstopiti je nekaj za zdravje potrebnemu bliž-njemu.

Kane je bil poklican tudi k bolniški postelji Enrica Carusa, pa je prišel prepoznati, odstopil je potrebno količino krvi znanemu filmskemu igralcu Va-lentinu, bokserju Dempseyu in celo kralju banditov Diamondu. Utajili so pa, da je Kane daroval svojo kri tudi Vanderbiltu. Javnost o tem dolgo ni smela ničesar vedeti. Oba sta imela maske, zdravnik in oboje je moralo o transfuziji krvi molčati. Newyorški zdravniki obdučujejo Kana, kako hitro nadomesti njegov organizem izgubo krvi. Kanov krvni pritisk je vedno normalen in mož še nikoli ni bil bolan. Zdravstveni urad, ki ima v evidenci vse darovalce krvi, je pri Kanovem imenu pripomnil, da se v tem primeru nihče ne more kosati z njim. Zato ga vedno kličejo prvega, kadar je treba bolniku pomagati s transfuzijo krvi.

Najboljše, najbržnejše, zato najcenejše

Po svetem pismu.

— Kaj ima igranje na glasovir naše sosede skupnega z ljubeznijo do bližnjega?

— Seveda ima, njena desnica ne ve, kaj dela levica.

Vsi si oglejte divno, veselo, temperamentno in melodijozno E. KALMANOVO opereto

PUSTNA VILA

Subreta iz »THEATRA AN DER WIEN« ANNY AHLERS

Harry Halm, Ernst Verebes, Szöke Szakall

Krasno dopolnilo!

Predstave ob 4., 1/4 8. in 1/4 10. zvečer.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanje brez znakov ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Dtn 5 —

PRŠUTE

(prekajene surove šunke) pravi domači dalmatinski protivod odlične kakovosti razpoložamo po Din 40.— za kilogram fran-ko-franko. A. Mitrovič i sinovi, Split. 2744

TRGOVSKI POMOČNIK

z dobrih referencami, odličen prodajalec, izločbeni aranžer s tečajem, vešč v vseh strokah trgovske obrti, želi premeniti svoje mesto. Reflektira res samo na dobro in stalno mesto. Nastop po dogovoru. Cenj do-pise je poslati pod »Zanesljive« na upravo »Slov. Nar.« 2302

SPALNICE

smrekove, poljubno pleskane za ceno Din 2600.— kompletne in iz trdega lesa politirane od Din 5.700.— naprej ima stalno v zalogi in izvršuje po naročilu

Pohištveno mizarstvo ANTON BIZOVICAR, Glince Cesta II/1 pri Ljubljani (postajališče cestne železnice)

JAČNI PRESVEČEVALEC

popolnoma vešč v vseh jač-nih manipulacijah, želi preme-niti svoje sedanje mesto. Do-ber in zelo spreten delavec. Cenj. dopise je poslati na upravo »Slov. Nar.« pod »Za-nesljiva moč« 2801

Telefon 2059

Premog suha drva

Pogajalk. Dobrošliva :

POZOR!

Goveje meso se bo od srede 14. t. m. dalje prodajalo pri mesarju Jagodice Franc na stoj-nici v šolskem dvorcu in v me-mici v Mostah, Zaloška ce-ستا št. 29 — in sicer po Din 8 in Din 10.— za kilogram. 2821

VELIKO IZBIRO

DAMSKIH KLOBUKOV po nizkih cenah dobite v mod-nem salonu Pavla Ogrinc, Mi-klošičeva cesta 28. — Spreje-majo se vsakovrstna popravila; žalni klobuki vedno v zalogi. 2819

Sveže najfinejše norveško

riblje olje

iz lekarne Dr. G. PICCOLI-ja v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Oglejte si zalogo

DAMSKIH KLOBUKOV že od Din 50.— naprej. Vedno zadnje novosti. Salon »La Fem-me Chic«, Ljubljana, Selenbur-gova ulica 6/L. 2809

BUKOVA DRVA

TRBOVELJSKI

PREMOG

pri št.

»KURIVO«

LJUBLJANA, Dunaj-

ska cesta št. 33

(na Balkanu)

Telefon 34—34

TRGOVSKI POMOČNIK zelo dober prodajalec, perfektno verziran v vseh strokah, želi premeniti svoje dosežanje mesto. Cenj. dopise je poslati na upravo »Slov. Nar.« pod »Vesten in zanesljive« 2800

VAJENKO za modistovski obrt sprejme modni salon »Ogrinc«, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 28.

Strojepisni pouk

Večerni tečaj od 7. do 9. ure. — Vpisovanje danes in jutri od 7. do 1/4 8. ure zvečer. Christo-fov učni zavod, Domobranska cesta 7/L.

POZOR!

Zima se bliža! Peči na žaganje izdeluje v vseh velikostih po najnižji ceni — IVAN ZORKO, Glince, Cesta II/6 pri Ljubljani.

Vsa pleskarska in soboslikarska dela izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garan-cijo

J. HLEBŠ

družba s o. z.

pleskarstvo in soboslikarstvo Ljubljana, Sv. Petra c. 33.

ELEKTROMOTOR

na vrtilni tok 110 voltov, 2 KS, dobro ohranjen, kupi železarna Glince, Cesta II/6 pri Ljubljani. in Ivarna A. Pogačnik, Ruše.

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi

RAJKO TURK

carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). — Revizija pravičnega zaračunava-nja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava Slovenskega Naroda,

Prometni zavod za premog

d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah samo na debelo

PREMOG

ločeni in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOG

vrst vseh

KOKS

livarniški, plav-

žarski in plinski

BRIKETE

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.

v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 15/L.

Žrebanje drž. razr. loterije

V drž. razredni loteriji so bili 8. in 10. t. m. izžrebani naslednji dobitki:

2.000 Din srečke št.: 56.027, 75.181, 77.271, 96.889,
500 » » 1.866, 8.065, 9.717, 13.853, 13.854, 13.870, 13.900, 16.035,
17.907, 17.979, 19.143, 27.703, 27.723, 29.212, 34.181, 35.388, 36.611, 36.632, 37.752,
37.762, 37.795, 38.129, 38.150, 38.181, 38.200, 39.514, 39.524, 39.540, 39.567,
42.972, 42.977, 44.125, 44.127, 46.604, 46.621, 47.408, 49.418, 49.455, 49.484, 49.489,
53.875, 53.882, 57.330, 57.334, 57.365, 57.381, 57.387, 58.896, 59.514, 59.523, 66.423,
66.425, 67.533, 67.534, 67.575, 67.585, 67.586, 68.770, 68.797, 69.425, 72.057, 75.005,
75.049, 75.057, 75.075, 76.615, 76.647, 76.648, 77.237, 77.267, 77.280, 77.285, 78.046,
78.092, 84.161, 86.930, 86.943, 86.951, 86.958, 86.985, 87.296, 89.147, 89.163,
96.609, 96.610, 96.613, 96.620, 96.624, 96.696, 96.858, 96.895, 98.145, 98.152, 98.919,
98.967, 98.991.

10.000 Din srečki št.: 10.674, 49.055,
4.000 » » 31.129, 32.446, 46.148, 62.545, 6.614, 74.398, 76.060,
85.403, 80.177, 93.089.

2.000 Din srečke št.: 2.021, 4.957, 5.744, 6.002, 6.661, 8.224, 13.582,
22.299, 24.824, 28.213, 30.049, 34.828, 38.744, 34.154, 38.212, 39.488, 38.952,
42.296, 42.696, 46.093, 48.115, 48.073, 43.255, 52.490, 53.288, 55.758, 58.571,
62.398, 64.154, 66.973, 69.665, 70.058, 72.675,